

Tre millioner nyfødte dør hvert år

Årets internasjonale jordmordag er nettopp passert. En hel uke til ende har vært viet den internasjonale jordmordagen og sykepleierdagen. 5. mai er en viktig dag å markere, både nasjonalt og internasjonalt. Fremdeles dør nær 350 000 kvinner årlig i forbindelse med svangerskap og fødsel, og for hver kvinne som dør er det 20 andre som får varige lidelser som kan føre til livslang smerte, uførhet og utstøtelse fra samfunnet. Omtrent tre millioner nyfødte dør hvert år, og 2,6 millioner er dødfødte. Halvparten av de dødfødte dør under fødsel som følge av mangel på kvalifisert fødselshjelp. De fleste av dødsfallene skjer i utviklingsland. Én av tre fødsler skjer uten jordmor til stede, og i Etiopia føder over 90 prosent uten jordmor. Dette er dystre tall, og dette er tall vi må gjøre noe med nå!

Ved å utdanne flere jordmødre og kvalifiserte fødselshjelpere i de landene der dødeligheten er størst, vil vi også bidra til å redde kvinner og barn. På den måten kunne vi kanskje komme ett skritt nærmere FNs tusenårs mål nr. 5 om å redusere svangerskapsrelatert dødelighet. Vi har knappe to år igjen skal vi klare å nå målet som er å redusere svangerskapsrelatert dødelighet med tre fjerdedeler innen 2015.

Vi jordmødre er en unik ressurs, tenk bare hvor mye en kan bruke vår kompetanse til. Et område er å tilby gravide tilrettelegging under svangerskapet, målet er at gravide skal være lengst mulig i arbeid. Et prosjekt kalt «gravid og jobb» ble satt i gang av bydel St. Hanshaugen i fjor, og har så langt vært et obligatorisk tilbud for alle gravide ansatte i bydelens barnehager. Heretter vil det også gjelde alle andre gravide i bydelen. Sykefraværet er redusert med 75 prosent,

mye takket være jordmødres råd og veiledning. Et eksempel å etterfølge for andre kommuner.

Et annet eksempel er at alle kommuner skal tilby sine innbyggere et jordmortilbud. Gravide skal dermed få et tilbud om å oppsøke jordmor den dagen hun finner ut at hun er gravid. Ofte ser en at det ikke er ledige jordmortimer før svangerskapet er halvått. Hos jordmor vil hun få råd om ernæring og trening under svangerskap, snakke om bruk av alkohol og tobakk, samtidig som jordmor vil kunne fange opp hvorvidt det er kroniske sykdommer, rusproblemer eller andre forhold som må følges opp. Det første møte med jordmor og den gravide skulle vært i uke 5–7. Helsedirektoratet opplyser på sine nettsider at tidlige livsstilssamtaler er viktige, men vi må få på plass ressurser til økte jordmorhjemler for å få dette på plass! Dette høres på papiret veldig positivt ut. Nå er det dessverre ikke slik at alle gravide har et slikt tilbud der de bor. Kommunene er pålagt å gi tilbudet, men slett ikke alle har prioritert dette.

Årets GF og fagdager går av stabelen den 19.–20. september, med mange spennende temaer. Deriblant viktigheten av å kunne tilby gravide tidlig livsstilssamtaler. Det blir spennende plenumsforelesninger og parallellsesjoner. Håper jeg ser mange av dere der.

Med ønske om en flott vår, og en deilig sommer.

Marit Stene Severinsen

LEDER JORDMORFORBUNDET NSF